

Кафедра історії та методики навчання

Силабус навчальної дисципліни
Основи елітознавства (за вибором)

Викладач: Ірина Богданівна Скакальська – доктор історичних наук, професор, зав. каф.

 <p>Для комунікації</p>	<p>Сторінка курсу в Moodle електронна пошта: irunas@ukr.net Ауд. 35 головний корпус</p>
<p>Інформація про консультації</p>	<p>Очні консультації відповідно до графіку індивідуальних консультацій (кожного вівторка з 15.00 до 17.00). Онлайн консультації: за попередньою домовленістю (Viber або Zoom).</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Курс є інтерактивним. Середовище в аудиторії - дружнім, творчим і відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в становлений термін. Потрібно пам'ятати про академічну доброчесність. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.</p>
<p>Анотація</p>	<p>Освітнім компонентом передбачено екскурс в сутність, значення та історію еліти. Підкреслено значний внесок еліт у розвиток суспільства. Саме еліти породжують і затверджують норми, цінності, культуру. Влада еліти вкорінена у сукупності ідей та ідеологій, які притаманні тій чи іншій епосі. Особисті здібності еліти дозволяють їй посідати стратегічні позиції в структурах влади і ефективно діяти для втілення ідей та ідеологій, які вона сповідує. Висвітлено розвиток наукових думок про еліту.</p>
<p>Ключові слова</p>	<p>еліта, теорія еліт, елітознавство, «благородні мужі» (Конфуцій), «освічені філософи» (Платон), аристократія, шляхта, владна еліта, номенклатура.</p>
<p>Мета і завдання курсу</p>	<p>Ознайомити студентів з історією розвитку елітологічних знань та генези еліт від античної Греції до сучасної незалежної України. Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дати загальне уявлення про предмет елітознавства; - познайомити студентів з різними підходами до вивчення еліти; - дати характеристику діяльності та здобутків представників еліти; - позначити основні тенденції в зміні еліт; - простежити логічний зв'язок у розвитку давніх і сучасних досліджень про еліту; - розвиток вміння опрацювання наукової літератури та джерел з

	дисципліни.
Компетентності (результати навчання)	<p><i>Компетентності:</i> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 3). Здатність до самостійної інтерпретації змісту історичних джерел та історичних фактів і формування власної оцінки у ставленні до минулого й сьогодення України та світу (ФК 10).</p> <p><i>ПРН</i></p> <p>Уміння аналізувати й порівнювати факти історичної дійсності та історичні процеси; оцінювати діяльність соціальних груп та історичних постатей з позиції загальнолюдських та національних цінностей; формулювати власну аргументовану позицію щодо суперечливих питань новітньої історії (ПРН 14). Уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності (ПРН 15).</p>
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Елітознавство як навчальна дисципліна. Функції та типологія політичних еліт. 2. Історія еліт. Передісторія еліти в стародавньому світі. 3. Античне та середньовічне бачення проблеми еліти. 4. Основні концепції еліт епохи Відродження та Нового часу. 5. Українська руська еліта доби середньовіччя. Шляхта як особлива верства суспільства. Козацька еліта Гетьманщини. 6. Теорії еліт кінця XIX – XX ст. 7. Політична еліта незалежної України. 8. Типологія та системи формування (рекрутування) еліт.
Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Елітознавство : підручник / за заг. ред. В. А. Гошовської. К. : НАДУ, 2013. 268 с. 2. Гошовська В. А. Політичне лідерство: Навчальний посібник. Київ: НАДУ, 2013. 112 с. 3. Потоцький В., Семененко В. Шляхта. Честь та гонор: факти, міфи, коментарі. Харків, 2014. 672 с. 4. Гудвін Д. Лідерство у буремні часи. Пер. К. Смаглій. Київ, 2021. 5. Політика в особах (Політичне лідерство на постсоціалістичному просторі: національний і регіональний контексти): навч. посібник / За заг. ред. Ф. М. Рудича. К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2012. 400 с. 6. Стародубець Г. Місіонери червоної влади (партійно-радянська номенклатура західноукраїнських областей в 1944 – на поч. 1946 рр.). Житомир, 2016. 348 с. 7. Однороженко О. Українська (руська) еліта доби Середньовіччя і раннього Модерну: Структура та влада. Київ, 2011. 422 с. <p>Інтернет ресурси: Moodle Національна бібліотека ім. В. Вернадського URL:</p>

	<p>http://www.nbuiv.gov.ua/ Бібліотека «Діаспоріана» URL: http://diasporiana.org.ua/ Архів української періодики онлайн URL: https://libraria.ua/ Енциклопедія історії України URL: http://surl.li/neko Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: http://www.ipiend.gov.ua Хрестоматія для лінивих. Політологія. URL: http://surl.li/bhyax</p>										
Система оцінювання	<p>Контроль знань і умінь здобувачів вищої освіти (поточний і підсумковий) з дисципліни здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг здобувача освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою. Форми оцінювання: усне опитування (реконструктивне, творче, підготовка проєктів), письмове опитування (реконструктивне, творче), презентації, самооцінювання, взаємооцінювання (рецензування), модульний контроль. Форма контролю: залік.</p> <p>Під час поточного контролю з дисципліни визнаються результати навчання здобувача, отримані ним у неформальній освіті (навчання на відкритих онлайн-курсах, вебінарах тощо). Умовами для зарахування кредитів і результатів навчання є: наявність сертифікату.</p>										
Неформальна освіта	<p>Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється <i>Положенням про порядок визнання в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка результатів навчання, отриманих у неформальній освіті</i> https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/polozhennya/polozhennya-pro-neformalnu-osvitu.pdf</p>										
Теми есе	<ol style="list-style-type: none"> 1. Якою була звична поведінка еліти часів Русі. 2. Сучасний погляд на козацьку еліту. 3. Як формувалася еліта сучасної України? 4. Роль військової еліти у державі. 5. Моє бачення: «Хто така еліта». 										
Карта балів	<p>робота на семінарському занятті – 45 балів (кожен семінар – 5 балів) підсумковий модуль – 35 балів ІНДЗ – 15 балів участь в наукових проєктах – 5 балів</p>										
Шкала оцінювання: національна та ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90–100	A	відмінно	
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою							
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку								
90–100	A	відмінно									

	82–89	B	добре	зараховано
	75–81	C		
	66–74	D	задовільно	
	60–65	E		
	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти в Moodle				